

EIDD Stokholmska deklaracija©

„Dobar dizajn omogućava, loš dizajn onemogućava“

Uvod

Ubrzo posle svog osnivanja 1993 god. Evropski institut za dizajn i invaliditet (EIDD) je razvila svoju misiju – postavku: „Podizanje kvaliteta života kroz Dizajn za sve“.

Posle deset godina, kao Evropska platforma za Dizajn za sve, uključujući razvoj spoljnih odnosa kao i unutrašnje strukture – nacionalne organizacije članice, organizacije članice i individualni članovi sada u šesnaest Evropskih zemalja – EIDD smatra da je došlo vreme za proglašenje Deklaracije Dizajna za sve.

Dizajn za sve ima korene i u skandinavskom funkcionalizmu iz 1950-ih i u ergonomskom dizajnu iz 1960-ih. Tu je isto i društveno-politička pozadina u skandinavskoj socijalnoj politici, koja je u Švedskoj u kasnim 1960-im iznedrila koncept „društva za sve“ upućujući prvenstveno na dostupnost. Ovo ideološko uverenje je pretočeno u Standardna pravila Ujedinjenih nacija za izjednačavanje mogućnosti za osobe sa invaliditetom, prihvaćenih na Generalnoj Skupštini UN u decembru 1993. Fokus Standardnih pravila na dostupnosti u jasnom konceptu jednakosti je inspirisao razvoj filozofije Dizajna za sve, koja je postala opšteprihvaćeni koncept u EIDD na svojoj Godišnjoj generalnom zasedanju u Barseloni 1995 god.

Uporedivi koncepti su se razvijali paralelno u drugim delovima sveta. Zakon za Amerikance sa invaliditetom je doprineo evoluciji Univerzalnog dizajna, dok istovremeno Inkluzivni dizajn je našlo plodno tle u Velikoj Britaniji.

Danas, Planiranje i Dizajn za sve su sve više priznati kao neophodni elementi u pro-aktivnoj strategiji za održiv razvoj.

Evropski institut za dizajn i invaliditet, prilikom svoje Godišnjeg generalnog zasedanja u Stokholmu 9 Maja 2004, stoga usvaja sledeću Deklaraciju:

Širom Evrope, ljudska raznolikost u godinama, kulturi i sposobnostima je veća nego ikada. Mi sada proživljavamo bolesti i povrede i život sa invaliditetom kao nikada pre. Iako je današnji svet je kompleksno mesto, on je naš, u kojem mi zbog toga imamo mogućnost – i odgovornost – da baziramo naš dizajn na principima inkluzije.

Dizajn za sve je dizajn za ljudsku raznolikost, društvenu inkluziju i jednakost. Ovakav holistički i inovativan pristup predstavlja kreativni i etnički izazov za sve planere, dizajnere, preduzetnike, rukovodioce i političke lidere.

Dizajn za sve cilja da omogući svim ljudima da imaju jednake mogućnosti da učestvuju u svakom aspektu društva. Da bi se to postiglo, izgrađena sredina, svakodnevno objekti, usluge, kultura i

Prihvaćeno 9 Maja 2004 god. na Godišnjem generalnom zasedanju Evropskog instituta za dizajn i invaliditet u Stokholmu.

informacije – ukratko, sve što dizajniraju i stvaraju ljudi da bi koristili ljudi – mora biti pristupačno, za svakog u društvu pogodno za upotrebu i odgovarajuće za razvijanje ljudske raznolikosti.

Delovanje Dizajna za sve čini svesnim primenu analize ljudskih potreba i težnji i zahteva učešće krajnjih korisnika u svakoj etapi procesa dizajniranja.

Evropski institut za dizajn i invaliditet stoga poziva evropske institucije, nacionalne, regionalne i lokalne vlasti i profesionalce, poslovne i društvene činioce da preduzmu sve odgovarajuće mere za implementaciju Dizajna za sve u svojim planovima i akcijama.

Prihvaćeno 9 Maja 2004 god. na Godišnjem generalnom zasedanju Evropskog instituta za dizajn i invaliditet u Stokholmu.